

آیین‌نامه فصل پنجم قانون عملیات بانکی بدون ربا "بهره"

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۶۲.۱۲.۱۷ براساس پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی، آیین‌نامه فصل پنجم قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره) مصوب ۱۳۶۲.۶.۸ مجلس شورای اسلامی به شرح زیر تصویب نمودند.

ماده ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌تواند منابع لازم برای بانک‌ها را تأمین و یا مازاد منابع خود آنها را به شکل سپرده نزد خود قبول نماید. شرایط تأمین و یا قبول منابع و همچنین مدت و میزان سود و یا کارمزد آن توسط شورای پول و اعتبار به تصویب خواهد رسید. در هر صورت، سود و یا کارمزد موصوف مشمول حکم قسمت اخیر ماده (۴) این آیین‌نامه می‌باشد.

تبصره - قبول منابع توسط بانک مرکزی از محل سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار با رعایت ضوابط مقرر در ماده (۳) این آیین‌نامه و تبصره آن مجاز خواهد بود.

ماده ۲- بانک‌ها می‌توانند بخشی از منابع مورد نیاز بانک‌های دیگر را به ترتیب اولویت از محل منابع سپرده‌گذار و یا از محل منابع خود تأمین نمایند.

ماده ۳- در مواردی که تأمین منابع توسط یک بانک برای بانک‌های دیگر از محل منابع سپرده‌گذار صورت گیرد، بانک گیرنده منابع به وکالت توکیلی از طرف بانک تأمین‌کننده منابع، وجوه حاصله را طبق ضوابط مربوط به سپرده‌های سرمایه‌گذاری به شرح آیین‌نامه تجهیز منابع پولی (موضوع تصویب‌نامه شماره ۸۱۹۶۲ مورخ ۱۳۶۲.۱۰.۱۲) منحصر به مصارف امور موضوع ماده ۹ خواهد رساند.

تبصره - حق‌الوکاله بکارگیری سپرده‌ها براساس توافق بین بانک‌های طرف معامله تعیین خواهد شد. در هر حال، حق‌الوکاله‌ای که از صاحبان سپرده‌های سرمایه‌گذاری اخذ خواهد شد، مجموعاً از حد تعیین شده به موجب بند ۴ ماده ۲۰ قانون تجاوز نخواهد کرد.

ماده ۴- در مواردی که تأمین منابع توسط یک بانک برای بانک‌های دیگر به صورت وام یا اعتبار و نظایر آن از محل منابع خود بانک صورت گیرد، وجوه دریافتی توسط بانک گیرنده، جزو منابع بانک اخیر محسوب می‌گردد. سود و یا کارمزد این قبیل تسهیلات بین بانک‌ها از یک طرف به حساب درآمد بانک تأمین‌کننده منابع و از طرف دیگر به حساب هزینه بانک دریافت‌کننده منظور می‌شود.

ماده ۵- مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکت‌های دولتی مکلفند وجوهی را که در اختیار دارند منحصر به بانک مرکزی نگهداری نمایند و کلیه عملیات بانکی خود را منحصر به توسط بانک مرکزی انجام دهند مگر در مواردی که بانک مذکور به استناد ماده ۲۲ قانون با اجرای تمام یا قسمتی از عملیات موصوف توسط بانک‌های دیگر موافقت نماید. در این صورت بانک‌ها می‌توانند با رعایت مقررات با این قبیل مؤسسات و شرکت‌های دولتی مبادرت به عملیات مجاز بانکی نمایند.

ماده ۶- دستورالعمل‌ها و ضوابط اجرایی این آیین‌نامه توسط بانک مرکزی تهیه و پس از تصویب شورای پول و اعتبار به موقع اجرا گذاشته خواهد شد.

تبصره - بانک مرکزی مکلف است این دستورالعمل‌های صادره را بلافاصله به اطلاع شورای اقتصاد برساند.

ماده ۷- بانک‌ها مکلفند دستورها و بخش‌نامه‌های بانک مرکزی را که به موجب قوانین و آیین‌نامه‌های متکی به آن صادر می‌گردد به موقع اجرا بگذارند.

ماده ۸- واحدهایی که بانک‌ها در آنها به هر میزان مشارکت و یا سرمایه‌گذاری نموده و یا بنمایند، با توجه به ماده ۲۵۸ قانون عملیات بانکی بدون ربا سبب مشارکت و یا سرمایه‌گذاری بانک‌ها، شرکت دولتی محسوب نمی‌گردند.